

Kategoria: Komisja Wspólna Rządu i Samorządu Terytorialnego

Opublikowano: wtorek, 04, listopad 2025 14:59

Anna Dąbrowska

Odsłony: 735

Samorząd nie szuka sporu, lecz współodpowiedzialności – pisze strona samorządowa do Prezesa Rady Ministrów, licząc na spotkanie.

Uroczystym akcentem wręczenia nagrody XXII edycji Konkursu „Samorządu Terytorialnego” im. Profesora Michała Kuleszy na najlepszą książkę z zakresu samorządu terytorialnego rozpoczęło się środowe (29 października) posiedzenie plenarne Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego. Laureatem konkursu – za monografię pt. „Rola Trybunału Konstytucyjnego w kształtowaniu zasad finansowania samorządu terytorialnego w Polsce na tle orzecznictwa sądów konstytucyjnych wybranych państw Europy Środkowo-Wschodniej” – został **Bartłomiej Ślemp**.

W części merytorycznej Komisja podjęła istotne dla samorządów tematy, dotyczące m.in.: monitoringu wdrażania ustawy o dochodach JST, programu „Wyjście z klasą”, wysokości dochodu powiatów i miast na prawach powiatu ze sprzedaży nieruchomości stanowiących własność Skarbu Państwa na rzecz użytkowników wieczystych czy nadużywania prawa w zakresie dostępu do informacji publicznej.

Obradom przewodniczyli Prezydent Wodzisławia Śląskiego **Mieczysław Kieca** oraz Wiceminister Spraw Wewnętrznych i Administracji **Tomasz Szymański**.

Związek Powiatów Polskich reprezentowali Prezes Zarządu **Andrzej Płonka**, Dyrektor Biura **Rudolf Borusiewicz** oraz jego Zastępca dr **Grzegorz Kubalski**.

Przy jednym stole

Strona samorządowa wyraziła chęć spotkania z Prezesem Rady Ministrów. Po raz kolejny – bo choć zaproszenie, by zasiąść do jednego stołu padało niejednokrotnie, miejsce jak dotąd pozostawało puste.

Co istotne, w ostatnim czasie premier odbył rozmowę z przedstawicielami „Ruchu Samorządowego TAK! dla Polski”. Strona samorządowa poczytuje to jako otwartość na dialog z samorządami. Chce jednak, by był on pełny, reprezentatywny i prowadzony z udziałem wszystkich korporacji samorządowych, reprezentowanych w KWRiST.

Panie Premierze, samorząd nie szuka sporu, lecz współodpowiedzialności. Wierzymy, że tylko w bezpośrednim dialogu możliwe jest wypracowanie rozwiązań, które zapewnią równowagę pomiędzy zadaniami, jakie realizują gminy, powiaty, województwa a środkami, którymi dysponują, rozumiejąc trudną sytuację budżetu państwa. By jednak dialog ten mógł być prowadzony, konieczna jest w nim obecność Pana Premiera. W imieniu strony samorządowej Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego zapraszamy Pana Premiera do stołu rozmowy. Niech to będzie spotkanie, które umocni zaufanie i pokaże, że Polska samorządna to wspólne dzieło rządu i lokalnych wspólnot – odczytywał apel strony samorządowej Prezydent **Mieczysław Kieca**, zapowiadając, że w ciągu najbliższych dwóch dni, pismo zostanie przekazane na ręce Wiceministra **Tomasza Chęcińskiego** oraz do Kancelarii Prezesa Rady Ministrów.

Najważniejszym tematem, który ma zostać podjęty w rozmowach z Szefem Rządu są finanse JST.

O „Wyjściu z klasą”, które nie wyszło

Grzegorz Kubalski podniósł temat programu Ministerstwa Edukacji Narodowej pn. „Wyjście z klasą”,

Kategoria: Komisja Wspólna Rządu i Samorządu Terytorialnego

Opublikowano: wtorek, 04, listopad 2025 14:59

Anna Dąbrowska

Odłony: 735

---

którego celem jest dofinansowanie jednodniowych wyjść uczniów szkół podstawowych i ponadpodstawowych do instytucji kultury i nauki. Choć sama idea wydaje się słuszna, jego realizacja – zdaniem samorządów – pozostawia wiele do życzenia. Główny problem polega na tym, że o środki mogą starać się, obok miast na prawach powiatu, wyłącznie powiaty – nie tylko w odniesieniu do prowadzonych przez siebie szkół ponadpodstawowych, ale również wszystkich szkół podstawowych na swoim terenie, prowadzonych przez gminy. To zaś rodzi biurokratyczny chaos.

– *Program jest kuriozalny z tego względu, że de facto dając bardzo mało czasu – bo do końca roku – wymyśla konieczność specyficznych metod współpracy między powiatem a jednostkami organizacyjnymi gmin: szkołami podstawowymi, co – biorąc pod uwagę realia czasowe – jest w praktyce bardzo trudne do osiągnięcia. Pomijając już fakt, że z punktu widzenia ustrojowego jest momentami wątpliwe – ocenił **Grzegorz Kubalski**.*

Przypominając, że przedsięwzięcie zostało uruchomione bez konsultacji z przedstawicielami organizacji samorządowych, zwrócił się z pytaniem o powód takiej decyzji i o możliwość przeprowadzenia pilnych zmian w programie.

Do sprawy odniósł się Sekretarz stanu w Ministerstwie Edukacji Narodowej **Henryk Kiepusa**.

– *Wyniknęły problemy interpretacyjne czy starosta może realizować zadania dla uczniów szkół gminnych. Ja jeszcze dzisiaj to konsultowałem i dzisiaj wyjdzie z Ministerstwa taki komunikat interpretujący tę sytuację. Departament komunikacji, czyli Ministerstwo Edukacji, stoi na stanowisku, że uczniowie szkół gminnych również są mieszkańcami powiatu. Jako zadanie zleczone, nie własne, powiat może ze środków ministra realizować te zadania dla swoich mieszkańców, którzy są uczniami szkół podstawowych. Też miałem taką wątpliwość, ale taka jest interpretacja, potwierdzona również przez wydział prawny – przekazał.*

Zaznaczył przy tym, że problem nie dotyczy powiatów grodzkich, które realizują jednocześnie zadania gmin i powiatów oraz są organami prowadzącymi dla szkół podstawowych i średnich.

Grzegorz Kubalski skomentował *ad vocem*, że wypowiedź wiceministra nie rozwiewa wątpliwości, a wręcz wskazuje na brak wiedzy departamentu prawnego Ministerstwa co do zarówno ustaw ustrojowych, ustaw kompetencyjnych, jak i tych związanych z finansami publicznymi.

Prace analityczne zamiast prac legislacyjnych

Na posiedzenie niczym bumerang wrócił problem sygnalizowany przez samorządy już od kilku miesięcy, a dotyczący wysokości dochodu powiatów i miast na prawach powiatu ze sprzedaży nieruchomości stanowiących własność Skarbu Państwa na rzecz użytkowników wieczystych. Od pewnego momentu, w niektórych regionach, naliczany jest on w wysokości 5 %, w innych – praktyka pozostała przy 25 %. Na ostatnim posiedzeniu plenarnym Podsekretarz stanu w Ministerstwie Rozwoju i Technologii **Tomasz Lewandowski** zapewniał, że trwają prace legislacyjne w kierunku ujednoczenia przepisów w tym zakresie, a informację o tym, na którą stronę przechyli się szala, przekaże w ciągu najbliższych dwóch tygodni. Teraz, w przesłanym piśmie, jak również podczas posiedzenia plenarnego, poinformował, że prace legislacyjne zostały wstrzymane na rzecz prac analitycznych. Powodem są finanse.

(...) wprowadzenie zmian w zakresie struktury dochodów jednostek samorządu terytorialnego powinno

Kategoria: Komisja Wspólna Rządu i Samorządu Terytorialnego

Opublikowano: wtorek, 04, listopad 2025 14:59

Anna Dąbrowska

Odslony: 735

---

być poprzedzone gruntowną, wieloaspektową analizą skutków finansowych regulacji, w szczególności poprzez zbadanie skali transakcji, z których wpływ stanowi źródło prowizji powiatów z tytułu realizacji zadania zleconego z zakresu administracji rządowej oraz wielkości spodziewanego ubytku w budżecie państwa – czytamy w korespondencji.

W czasie spotkania potwierdził, że resort oczekuje aktualnie na stosowne informacje od wojewodów oraz pierwsze rozstrzygnięcia sądowe, które ukażą sposób interpretacji przepisów przez sądy.

Grzegorz Kubalski zauważył, że plan Ministerstwa oznacza, że problem pozostanie nierozwiązany przez kilka kolejnych lat.

– Bądźmy świadomi tego, że jeżeli państwo zamierzacie czekać na pierwsze rozstrzygnięcia sądów, to – biorąc pod uwagę, że jeżeli którykolwiek z Powiatów będzie miał rozstrzygnięcie negatywne dla siebie, to wniesie apelację, a jeżeli Prokuratoria czy wojewoda niekorzystne dla siebie, to wówczas też wniesie apelację, oraz obecny stan wymiaru sprawiedliwości – oznacza to, że przez najbliższe 3 albo 4 lata nic nie będzie zrobione – szacował.

Wyraził jednocześnie stanowczy sprzeciw wobec takiego sposobu zajęcia się tą sprawą.

– To, co tutaj usłyszeliśmy i przeczytaliśmy w piśmie, pokazuje, w jaki sposób Rząd podchodzi do samorządu. My mówimy tutaj o rzeczy oczywistej. Na etapie zmiany legislacyjnej, która dotyczyła przekształcania użytkowania wieczystego w prawo własności, zadawaliśmy na Komisji Wspólnej pytanie, czy to będzie wiązało się ze spadkiem udziału powiatów w dochodach. Ówczesnie zostało powiedziane: nie, przepisy są tak skonstruowane, żeby 25-procentowy odpis był zachowany. Co więcej, tego typu sygnalizacja znalazła się w ówczesnym uzasadnieniu do projektu ustawy. My tę ustawę wówczas zaopiniowaliśmy pozytywnie, ufając Rządowi – owszem, może poprzedniemu – że ta deklaracja, która pada tutaj, jest poważną deklaracją, po czym w wykonaniu osób pełniących funkcje ministerialne w nowym Rządzie, podobno bardziej prosamorządowym, słyszymy, że to, co było ówczesnie uzgodnione na Komisji Wspólnej, ma być przedmiotem analiz i rozważania, bo może wiązać się ze zbyt dużym ubytkiem w budżecie państwa. (...) My kategorycznie z tego typu postawieniem sprawy się nie zgadzamy i będziemy zastanawiać się nad tym, jakie działania przeciwko administracji rządowej w tym zakresie podejmiemy – zapowiedział.

Ustawa o dochodach JST – czas na refleksję

Strona samorządowa wystąpiła z wnioskiem o jak najszybsze rozpoczęcie prac nad monitoringiem wdrażania ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego. Jak poinformował **Mieczysław Kieca**, ze wstępnej analizy materiałów dotyczących planowanych dochodów podatkowych na rok 2026 przekazanych JST przez Ministerstwo Finansów wynika, że **149** jednostek samorządu terytorialnego (w tym **14** województw, **13** powiatów ziemskich, **4** miasta na prawach powiatu i **118** gmin) będzie mogło liczyć na niższe kwoty niż w roku bieżącym, a w bardzo wielu innych przypadkach, prognozowany wzrost będzie niższy, niż 4 punkty procentowe.

– Samorząd terytorialny musi planować w cyklu dłuższym niż cykle miesięczne. Przed nami bardzo ważne wyzwania, które wspólnie ustalaliśmy: absorpcja funduszy zewnętrznych, wykorzystanie środków z Krajowego Planu Odbudowy i wiele zadań rozwojowych, na które liczą lokalne wspólnoty. Bez stabilnego spojrzenia na cały system, bez korekty systemu, tam, gdzie to możliwe, w czasie rzeczywistym, bez danych

Kategoria: Komisja Wspólna Rządu i Samorządu Terytorialnego

Opublikowano: wtorek, 04, listopad 2025 14:59

Anna Dąbrowska

Odslony: 735

---

*źródłowych, które naszym analitykom i skarbnikom dadzą możliwości odpowiedzenia na pytania: co się stało w kondycji JST rok do roku? jakie są możliwości? gdzie idziemy? planowanie wieloletnie jest po prostu fikcją. Dlatego dziś to nie tylko wniosek, ale także konkretne propozycje. W duchu partnerskim chcemy przystąpić do szybkiego monitoringu ustawy wprowadzonej rok temu w obszarach, które są możliwe – mówił **Mieczysław Kieca**.*

Propozycje te przedstawił Sekretarz Strony Samorządowej **Marek Wójcik**.

– Po pierwsze, uprzejmie prosimy o przekazanie nam jak najszybciej danych źródłowych stanowiących podstawę do wyliczenia dochodów jednostek samorządu terytorialnego na rok 2026. Po drugie, chcielibyśmy prosić, abyście państwo znaleźli sposób i środki na to, by zagwarantować wszystkim samorządom terytorialnym wzrost dochodu, rok do roku, w wysokości nie mniejszej niż 4 procent. Po trzecie, prosimy o to, abyście państwo jak najszybciej przekazali nam informację – na razie niemającą wymiaru formalnego, rzecz jasna, dopóki nie zostanie przyjęta ustawa budżetowa na rok 2026 – o tym, na jakie środki mogą liczyć samorządy terytorialne z tej rezerwy 1,4 mld zł na wyrównanie ubytków w PIT i CIT za lata 2024 i 2025 – wymieniał.

Ostatnim postulatem było rozpoczęcie prac nad monitorowaniem ustawy o dochodach JST już w listopadzie bieżącego roku, podczas specjalnie zwołanego posiedzenia Zespołu do Spraw Systemu Finansów Publicznych i etapowe kontynuowanie tych prac – do końca 2025 roku dyskusja miałaby dotyczyć kształtowania dochodów na rok 2026 oraz inwentaryzacji kwestii wymagających korekt; etap drugi i trzeci, w roku 2026, polegałyby na analizie danych i jak najszybszym sprecyzowaniu potencjalnych zmian legislacyjnych, które mogłyby służyć do przygotowania projektu nowelizacji ustawy o dochodach, w taki sposób i w takim terminie, żeby mogła zostać uchwalona nie później niż w trzecim kwartale 2026 roku.

W odpowiedzi Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Finansów **Hanna Majszczyk**, zapewniła, że każda wprowadzona ustawa podlega analizom. Ministerstwo będzie starało się dokonać monitoringu ustawy o dochodach JST wcześniej, niż w połowie przyszłego roku, kiedy to upływa ostateczny termin na jego dokonanie.

Co do udostępnienia bazy danych, na podstawie których zostały dokonane wyliczenia, wiceminister przypomniała, że dane zostały zamieszczone na stronie internetowej Ministerstwa Finansów. Informacja o podziale kwoty 1,4 mld zł zostanie natomiast przekazana po uchwaleniu nowelizacji ustawy o dochodach JST, będącej obecnie przedmiotem prac w parlamencie.

– Jeżeli chodzi o wieloletnie prognozy samorządów, to na rok 2026 80% samorządów dostanie dochody większe, niż zakładało w swoich wieloletnich prognozach wcześniej. To jest absolutnie zweryfikowane i te dochody będą wyższe (...) mówiła.

Wyjaśniała także, że znaczna część różnic, na które wskazują samorządy, wynika z perturbacji alokacji dochodów z podatku CIT na 2025 rok. Tymczasem, wyliczając dochody na przyszły rok, resort finansów za podstawę bierze prawidłowe kwoty, a nie te, które w roku poprzednim zostały jednostkom zawyżone.

– Trzeba pamiętać, że jeżeli ktoś dostał więcej środków, to nie może tego liczyć jako bazy, bo dostał coś, co do czego my nie oczekujemy zwrotu – zostawiamy te środki w jednostkach samorządu terytorialnego – ale nie może mówić jednostka, że jest to spadek. To były środki, które nienależnie zostały tej jednostce

Kategoria: Komisja Wspólna Rządu i Samorządu Terytorialnego

Opublikowano: wtorek, 04, listopad 2025 14:59

Anna Dąbrowska

Odłony: 735

---

przypisane.

W odpowiedzi **Marek Wójcik** podkreślił, że dane opublikowane na stronie nie są wystarczające dla samorządów

– Nam potrzebne są dane źródłowe, będące podstawą do wyliczenia naszych potrzeb. (...) Mamy sporo wątpliwości i tu nie chodzi tylko o te samorządy, które mają stosunkowo niewielki wzrost albo nawet spadek tych dochodów rok do roku. Generalnie widać wyraźnie, że część z tych danych może budzić pewne wątpliwości co do ich prawidłowości.

Temat udostępnienia danych będzie prawdopodobnie kontynuowany na posiedzeniu Zespołu do Spraw Systemu Finansów Publicznych.

Dostęp do informacji publicznej – koniec z nadużyciami?

Samorządy chcą wprowadzenia do Ustawy o dostępie do informacji publicznej instrumentu nadużycia prawa dostępu do informacji publicznej.

Mec. **Natalia Krupa** z Ogólnopolskiego Porozumienia Organizacji Samorządowych przyznając, że ustawa o dostępie do informacji publicznej jest filarem jawności życia publicznego w Polsce, zwróciła uwagę na to, że jej stosowanie coraz częściej staje się narzędziem nadużyć, nie tylko obciążając administrację, ale i wypaczając samą ideę prawa do informacji.

– Problem ten szczególnie dotyczy jednostki samorządu terytorialnego, ale i – chcę to bardzo mocno podkreślić – nie ogranicza się tylko do nich. Z podobnym zjawiskiem zmagają się bowiem wszystkie instytucje publiczne, ministerstwa, urzędy centralne, sądy i wiele innych. Mówimy więc o problemie wspólnym, systemowym – przekonywała, podając obrazujące go przykłady.

– Miasto Gliwice było adresatem wniosków o dostęp do informacji publicznej od tego samego wnioskodawcy – jeden wniosek liczył sobie 800 pytań na 54 stronach A4, a drugi 99 pytań na 5 stronach A4 – wymieniała. – (...) Wszystkie jednostki samorządu terytorialnego bywają natomiast adresatami tzw. wniosków masowych, z których treści wynika, że odpowiedź ma służyć celom komercyjnym, np. o planowanych zakupach lub wdrożeniach, których celem jest uzyskanie danych o potencjalnym zapotrzebowaniu jednostki i wykorzystanie ich w działalności handlowej wnioskodawcy. (...) W jednej z gmin wpływało kilkadziesiąt wniosków rocznie od przedsiębiorcy zbierającego informacje na własny portal o domenę zbliżonej do domeny strony internetowej gminy. Domena zarabiała na reklamach, a przedsiębiorca na tej stronie internetowej publikował odpowiedzi urzędu na wnioski przedsiębiorcy. I finalnie coś, co może obecnie niepokoić najbardziej: coraz częściej pojawiają się wnioski o dostęp do informacji publicznej dotyczącej obszarów ochrony ludności, obronności cywilnej i zarządzania kryzysowego.

Jak informowała prawniczka, sądy administracyjne zaczęły dostrzegać zjawisko nadużycia prawa do informacji publicznej. Brak jest jednak wyraźnej podstawy prawnej, na którą organ mógłby się powołać, odmawiając udostępnienia informacji w przypadku gdy prawo to jest nadużywane. Dlatego też strona samorządowa postuluje wprowadzenie do ustawy przepisu, który pozwoliłby na odmowę udostępnienia informacji, gdy wniosek np. ma charakter uporczywy, powtarzający się, nadmierny, służy celom komercyjnym lub sprawie indywidualnej wnioskodawcy, a także gdy dotyczy informacji, których

Kategoria: Komisja Wspólna Rządu i Samorządu Terytorialnego

Opublikowano: wtorek, 04, listopad 2025 14:59

Anna Dąbrowska

Odśloni: 735

---

ujawnienie mogłoby zagrażać bezpieczeństwu lub skuteczności działań związanych z ochroną ludności.

Temat zostanie podjęty na posiedzeniu Zespołu do Spraw Administracji Publicznej i Bezpieczeństwa Obywateli.

Spadające procenty w ustawie o asystencji

Marek Wójcik zaapelował w sprawie dotyczącej Ustawy o asystencji osobistej osób z niepełnosprawnościami. Opiniowany przez KWRiST projekt zawierał postanowienie o 5 % środków przeznaczonych na obsługę zadania, co było powodem negatywnego zaopiniowania dokumentu.

– *Wskazywaliśmy na to, że nowe obowiązki, które otrzymują przede wszystkim samorządy powiatowe – i to obowiązki rozliczne – będą wiązały się z koniecznością zatrudniania dużej liczby nowych osób, wprowadzaniu pewnych czynności o charakterze administracyjnym. Także, będą generowały konieczność wydawania środków finansowych – wspominał.*

Tymczasem w dalszym procedowaniu pula środków została zmniejszona.

– *Nasze ogromne zdziwienie wzbudziło to, że Rada Ministrów rozpatrywała projekt, w którym tę skalę jeszcze zmniejszono do 4%. Stanowczo protestujemy. Po pierwsze, w związku z nieuprawnionym zaniżeniem środków na obsługę tego zadania, a po drugie z procedowaniem.*

Ostatecznie, **Marek Wójcik** zwrócił się z prośbą o zmianę zapisu na etapie dalszych prac legislacyjnych.

– *Rozumiemy wszystkie problemy związane z niedostatkiem środków finansowych. Natomiast nie zgadzamy się na to, żeby udawać, że wprowadzamy zadanie, z góry wiedząc, że ono będzie nie do zrealizowania – skonkludował.*

Brak bonu – brak ryczałtu

Nie ma dobrych wieści dla gmin, które od 3 listopada przyjmują wnioski mieszkańców o wypłatę bonu ciepłowniczego. W związku z obsługą zadania mogą liczyć na razie na ryczałt jedynie od wydanych decyzji pozytywnych w tej sprawie (3 %).

– *Niestety ustawa ignoruje fakt, że wiele gmin będzie wydawało kilkadziesiąt razy więcej decyzji negatywnych niż pozytywnych, bo mieszkańcy nie będą mieli świadomości, że nie przysługuje im świadczenie. (...)Są takie gminy, w których ani jeden mieszkaniec nie otrzyma świadczenia – nie z powodu zbyt wysokich dochodów, ale np. dlatego, że w tej gminie nie ma ciepła systemowego – wyjaśniał **Marek Wójcik**, proponując wprowadzenie ryczałtu od decyzji negatywnej w wysokości 60 zł za wniosek.*

Prezydent Ciechanowa **Krzysztof Kosiński**, dzieląc się swoim doświadczeniem, zwrócił uwagę na to, że samorządy, w których żaden mieszkaniec nie będzie mógł otrzymać bonu ciepłowniczego, są zmuszone do dezinformowania mieszkańców.

– *Ja już musiałem podpisać dwa zarządzenia w sprawie wyznaczenia Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ciechanowie do obsługi oraz wypłaty bonu ciepłowniczego – tak jest nazwane zarządzenie,*

Kategoria: Komisja Wspólna Rządu i Samorządu Terytorialnego

Opublikowano: wtorek, 04, listopad 2025 14:59

Anna Dąbrowska

Odslony: 735

---

mimo tego, że tej wypłaty nie będę realizował. To zarządzenie pojawiło się na BIP-ie i już mieszkańcy mają świadomość, że będzie jakiś bon ciepłowniczy w mieście, w którym wiemy, że go nie będzie. Kolejne zarządzenie, które też musiałem podpisać: w sprawie upoważnienia do prowadzenia postępowań w sprawach dotyczących wypłaty bonu ciepłowniczego – to jest tytuł zarządzenia. Więc strona samorządowa jest teraz zobligowana do tego, żeby dezinformować w tej sprawie mieszkańców i wprowadzać totalny chaos informacyjny.

W odpowiedzi Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Energii **Konrad Wojnarowski** poinformował, że resort na bieżąco monitoruje sytuację związaną z realizacją świadczenia, jednak na obecnym etapie trudno jest przewidzieć zwiększenie środków finansowych przeznaczonych na jego obsługę.

– Stoimy na stanowisku, że ewentualne podjęcie działań zmierzających do wprowadzenia rozwiązań gwarantujących jednostkom samorządu terytorialnego dodatkowe środki na pokrycie kosztów wydawania wspomnianych decyzji będzie uzależnione od wyników ewaluacji funkcjonowania mechanizmów wsparcia w postaci bonu za pierwszy okres funkcjonowania bonu, czyli w pierwszym kwartale roku 2026 oraz – co myślę, jest tutaj najistotniejsze – od decyzji Ministra Finansów i Gospodarki w zakresie możliwości finansowania budżetu państwa. – mówił. – Warto też dodać, że obowiązujące rozwiązania w zakresie zwrotu kosztów obsługi wypłat bonu ciepłowniczego dla jednostek samorządu terytorialnego są tożsame z tymi, które funkcjonowały w ramach ustawy o bonie energetycznym i obejmują finansowanie zadań związanych z przyznawaniem świadczenia, natomiast nie przewidują odrębnego finansowania decyzji orzekających o odmowie jego przyznania. (...) W wielu gminach, na terenie których funkcjonują systemy ciepłownicze, stosujące ceny ciepła nieprzekraczające 170 zł za GJ netto, mieszkańcy są informowani o braku konieczności składania tychże wniosków. Podobna sytuacja ma miejsce w gminach, gdzie nie funkcjonuje żaden system ciepłowniczy i w związku z tym w znacznej części jednostek samorządu terytorialnego nie występuje istotne obciążenie administracyjne związane z wydawaniem tych decyzji, co uzasadnia na ten moment przynajmniej brak uwzględnienia tych kosztów w ramach zadania zleconego z zakresu administracji rządowej. Natomiast, oczywiście, tak jak powiedziałem na początku, istotna będzie tutaj ewaluacja i decyzja Ministra Finansów i Gospodarki w zakresie możliwości finansowania.

Taka odpowiedź nie mogła zyskać aprobaty samorządów. **Marek Wójcik** przypomniał, że procedując ustawę z pominięciem opinii Komisji Ministerstwo naruszyło ustawę o KWRiST, a teraz prawdopodobnie łamie także Konstytucję, gdyż zlecenie zadań samorządom powinno wiązać się z przekazaniem im adekwatnych środków na ich realizację. Sekretarz wskazał dwie rezerwy, z których środki mogłyby być przeznaczone na sporny cel. Prognozuje również, że ponad 880 mln zł zarezerwowane na wypłatę bonu nie zostanie wydane w całości, gdyż liczba osób spełniających kryteria nie będzie duża.

W krytycznym tonie wypowiedział się także **Grzegorz Kubalski**.

– Gdy pytaliśmy o to, na jakim etapie jest prawidłowa wycena tychże zadań, nie tylko tych nowych, ale i poprzednich, usłyszeliśmy z ust przedstawicieli Ministerstwa Finansów, że generalnie zajmują się tym poszczególne resorty – które nie widzą potrzeb właściwego przekalkulowania poszczególnych rzeczy, skoro teraz ze strony właściwego ministerstwa słyszymy, że właściwie wszystko zależy od tego, jaką decyzję podejmie Minister Finansów. Ja w takim razie wracam do deklaracji złożonej przez Ministra Finansów Andrzeja Domańskiego, że rok 2025 będzie rokiem uczciwego przekalkulowania kosztów zadań zleconych z zakresu administracji rządowej (...) Prosimy o przedstawienie przed kolejnym posiedzeniem dokładnej korespondencji, jaka toczyła się między ministerstwami, odpowiedzi ministerstw, wskazania

Kategoria: Komisja Wspólna Rządu i Samorządu Terytorialnego

Opublikowano: wtorek, 04, listopad 2025 14:59

Anna Dąbrowska

Odslony: 735

---

osób, które uznały, że nie ma potrzeby w przypadku wszystkich zadań zleconych administracji rządowej dokonać ponownego przeliczenia rzeczywistych kosztów. (...) Gdyby były wątpliwości, problemy, przypominam, że jest to informacja publiczna. W związku z czym, jeżeli państwo nam tego nie przedstawicie, wystąpimy o to w trybie ustawy o dostępie do informacji publicznej – zapowiedział.

Dalsze prace nad nowelizacją Prawa wodnego

Na posiedzeniu kontynuowano temat dotyczący projektu ustawy o zmianie ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków oraz ustawy – Prawo wodne (UD48).

Na wstępie głos zabrał Prezes Izby Gospodarczej „Wodociągi Polskie” **Paweł Sikorski**, który w imieniu przedsiębiorstw negatywnie ocenił projekt.

Strona samorządowa ustosunkowała się z kolei do pisma skierowanego do niej przez Ministerstwo Infrastruktury (MI), w którym to – zgodnie z ustaleniami poczynionymi na posiedzeniu Zespołu do Spraw Energii, Klimatu i Środowiska – resort przekazał propozycje zmian przepisów w zakresie czterech kwestii.

Co do wydłużenia *vacatio legis* dla przepisów dotyczących taryfy progresywnej, MI zaproponowało wejście w życie przepisów na dzień 1 stycznia 2027 r. Strona samorządowa wносиła z kolei, aby było to 18 miesięcy od daty wejścia w życie ustawy.

*– Jeżeli po rozmowach – bo to też toczyło się na Zespole; była rozbieżność – jest konieczność wskazania konkretnej daty, to prosimy o zaproponowanie konkretnej daty, która zbliżałaby się do tego terminu – komentował **Mieczysław Kieca**.*

Co do zapewnienia możliwości wykorzystania danych uzyskanych z deklaracji składanych na potrzeby taryfy progresywnej w celu kontroli tzw. deklaracji odpadowych, w zakresie przepisów dotyczących ochrony danych osobowych – MI założyło dodanie przepisu przewidującego możliwość przetwarzania przez organy gminy danych osobowych uzyskanych z taryf progresywnych na potrzeby weryfikacji deklaracji składanych na potrzeby deklaracji odpadowych. Strona samorządowa przyjęła to rozwiązanie z aprobatą.

Trzecia propozycja – dodania przepisu zakładającego zwiększenie wskaźnika, od którego wprowadzany jest wymóg dokonania uzgodnienia z organem regulacyjnym projektu taryfy, o średnią inflację z trzech ostatnich lat poprzedzających okres zatwierdzenia nowej taryfy, nie spotkał się z uznaniem samorządów.

*– Wniosek strony samorządowej jest taki, aby ten przepis zmienić i by był zapisany w taki sposób, aby do tej kwoty, nazwijmy ją bazową 15%, dodać nie średnią, a sumę inflacji z 3 lat poprzedzających złożenie wniosku taryfowego – mówił **Mieczysław Kieca**. – I ostatnia rzecz, dotyczy analizy możliwości zapisania taryfy progresywnej, ale odwróconej, czyli pierwsza stawka metra sześciennego obejmuje niezbędne koszty związane z dostarczaniem 1 m³ wody, a potem następuje progresja (...).*

Podsekretarz stanu w Ministerstwie Infrastruktury **Przemysław Koperski** zwrócił się z prośbą o sformalizowanie stanowiska przez stronę samorządową, do którego następnie Ministerstwo się ustosunkuje.

Kategoria: Komisja Wspólna Rządu i Samorządu Terytorialnego

Opublikowano: wtorek, 04, listopad 2025 14:59

Anna Dąbrowska

Odslony: 735

– *Pierwszy wniosek w 100% został uwzględniony. Rozważenie stworzenia wspólnej bazy odpadowej i wodnej to jest bardzo dobry kierunek i te nasze propozycje poszły w tę stronę. Wydaje się, że również nie będzie żadnego problemu, żeby zmodyfikować vacatio legis i zamiast sztywnej daty wpisać 18 miesięcy, ale jeszcze to przedyskutujemy z naszymi legislatorami. Tak naprawdę pozostają 2 elementy do rozważenia* – skomentował.

Strona samorządowa nie zgodziła się na upoważnienie właściwego Zespołu do wydania opinii wiążącej. Oczekuje na przekazanie przez Ministerstwo zaktualizowanej wersji projektu.

Inne sprawy poruszone na posiedzeniu

Prezes Narodowego Instytutu Samorządu Terytorialnego prof. **Paweł Swianiewicz** przedstawił prezentację pt. „Najnowsze badania i opracowania Narodowego Instytutu Samorządu Terytorialnego”. Wszystkie gotowe analizy publikowane są na stronie Instytutu: [Analizy i opinie - Narodowy Instytut Samorządu Terytorialnego](#)

Grzegorz Kubalski poinformował, że parlament uchwalił w ostatnim czasie zniesienie odpłatności za dostęp do rejestru cen nieruchomości. Ponieważ Konstytucja przewiduje rekompensatę dla JST w przypadku zmian w systemie dochodów (w tym przypadku mowa o uszczerbku w finansach powiatów i miast na prawach powiatu na zadaniach związanych z geodezją), oczekuje odpowiedzi na pytanie o to, kiedy i w jakiej formie ta rekompensata nastąpi.

Marek Wójcik zwrócił się z prośbą do wiceministra MSWiA **Tomasza Szymańskiego**, aby w projekcie ustawy o likwidacji barier utrudniających funkcjonowanie jednostek samorządu terytorialnego, uwzględnione zostały normy wynikające z art. 165 ust. 2 i art. 166 Konstytucji.

– *Chodzi o przeniesienie na grunt ustawy zasady samodzielności samorządu terytorialnego, zdefiniowanej właśnie w Konstytucji, poprzez wprowadzenie zarówno w ustawie o samorządzie gminnym, ustawie o samorządzie powiatowym, jak i ustawie o samorządzie województwa zapisów stanowiących uszczegółowienie definicji tych zadań. I taką propozycję też przekazujemy – aby zakres zadań własnych samorządu był określony w ustawach szczegółowych, natomiast o sposobie tych realizacji, żeby mogły decydować odpowiednie organy tych samorządów. Proponujemy także, w określonych przypadkach, odstępstwo od tej reguły. Wtedy, kiedy przemawia za tym ważny interes państwa – wyjaśnił.*

Burmistrz Kowala **Eugeniusz Gołembiewski** przypomniał o postulacie nowelizacji Ustawy o cmentarzach i chowaniu zmarłych.

– *Głównie chodzi o to, żeby ustawa inaczej traktowała zwykłe zwłoki, a inaczej zwłoki spopielone. Obecnie jest tu znak równości i chcąc pochować spopielone zwłoki należy zachować – w zależności od tego, w jakim to jest miejscu – odległość 150 m bądź 50 m, chociaż wszyscy zgodzimy się co do tego, że zwłoki spopielone pod względem sanitarnym są neutralne. Przypomnę – i bardzo serdecznie proszę pana ministra Szymańskiego – powstał przecież projekt tej ustawy i wystarczy wyjąć z niej chociażby ten jeden zapis ustalony z Głównym Inspektoratem Sanitarnym, żeby w przypadku chowania zwłok spopielonych, była zachowana odległość 20, a nie 150 czy 50 m od domu – powiedział.*

W odpowiedzi na wniosek **Ministra Finansów i Gospodarki** o wskazanie kandydata na członka Rady do Spraw Przeciwdziałania Unikaniu Opodatkowania strona samorządowa zadeklarowała przekazanie

Kategoria: Komisja Wspólna Rządu i Samorządu Terytorialnego

Opublikowano: wtorek, 04, listopad 2025 14:59

Anna Dąbrowska

Odslony: 735

---

nazwiska kandydata w ciągu 10 dni.

Na wniosek **Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej** o wskazanie kandydata na członka Krajowej Rady Konsultacyjnej do Spraw Osób Niepełnosprawnych strona samorządowa wskazała: Bernadetę Skóbel, Annę Bańkowską oraz Dorotę Potejko.

KWRiST upoważniła właściwy Zespół do wydania opinii wiążącej do projektu rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie podziału rezerwy celowej budżetu państwa „Pomoc dla repatriantów”. Jak przekazała Dyrektor Departamentu Obywatelstwa i Repatriacji w MSWiA **Monika Prus**, dokument jest po uzgodnieniach międzyresortowych i zmieni się w stosunku do wersji, którą zna Komisja – resort uwzględni uwagi wojewodów dotyczące wpisania do rozporządzenia urealnionych terminów przekazywania dotacji jednostkom samorządu terytorialnego na zadania wykonywane ze środków rezerwy celowej i budżetu państwa „Pomoc dla repatriantów”.

Komisja wstrzymała się z opiniowaniem projektu Krajowego Planu w dziedzinie Energii i Klimatu do 2030 r. z perspektywą do 2040 r. do czasu otrzymania ostatecznej wersji projektu.

KWRiST rozpatrzyła **pozytywnie** następujące wnioski:

- wniosek **Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej** o wyrażenie zgody na upoważnienie Zespołu ds. Ochrony Zdrowia i Polityki Społecznej do wydania opinii wiążącej do projektu dokumentu pn. Informacja o funkcjonowaniu spółdzielni socjalnych działających na podstawie ustawy z dnia 27 kwietnia 2006 r. o spółdzielniach socjalnych za okres 2022-2024;
- wniosek **Zarządu Województwa Podkarpackiego** o wyrażenie zgody na upoważnienie Zespołu ds. Obszarów Wiejskich, Wsi i Rolnictwa do wydania opinii wiążącej do projektu dokumentu pn. „Program aktywizacji gospodarczo-turystycznej województwa podkarpackiego poprzez promocję cennych przyrodniczo i krajobrazowo terenów łąkowo-pastwiskowych z zachowaniem bioróżnorodności w oparciu o naturalny wypas zwierząt gospodarskich i owadopylność – „Podkarpacki Naturalny Wypas” – na lata 2026 -2030;
- wniosek **Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej** o wyrażenie zgody na upoważnienie Zespołu do Spraw Międzynarodowych Unii Europejskiej i Polityki Regionalnej do wydania opinii wiążącej KWRiST do projektu Ustawy o zasadach realizacji planu społeczno-klimatycznego;
- Wniosek **Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego** w sprawie proponowanych zmian dot. wprowadzenia nowego zawodu technik aranżacji florystycznych.

KWRiST rozpatrzyła **negatywnie** następujące wnioski:

- wniosek **Ministra Infrastruktury** o pilne zaopiniowanie projektu ustawy o zmianie ustawy o rejestracji jachtów i innych jednostek pływających o długości do 24 m oraz ustawy o bezpieczeństwie morskim (UD 305) – KWRiST upoważniła właściwy Zespół do wydania opinii wiążącej;
- wniosek **Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji** o pilne rozpatrzenie projektu ustawy o zmianie ustawy o ochronie ludności i obronie cywilnej oraz o zmianie niektórych innych ustaw;
- wniosek **Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej** o wyrażenie zgody na upoważnienie Zespołu do Spraw Międzynarodowych Unii Europejskiej i Polityki Regionalnej do wydania opinii wiążącej KWRiST do projektu dokumentu rządowego pn. Strategia Rozwoju Polski do 2035 r.

Kategoria: Komisja Wspólna Rządu i Samorządu Terytorialnego

Opublikowano: wtorek, 04, listopad 2025 14:59

Anna Dąbrowska

Odsłony: 735

KWRiST zaopiniowała **pozytywnie** następujące projekty:

- projekt uchwały **Rady Ministrów** w sprawie wyrażenia zgody na przedłożenie Komisji Europejskiej drugiej aktualizacji zestawu celów środowiskowych wód morskich;
- projekt rozporządzenia **Ministra Klimatu i Środowiska** w sprawie kwalifikacji w zakresie geologii;
- projekt rozporządzenia **Ministra Zdrowia** w sprawie szczegółowego sposobu sporządzania, aktualizacji i przekazywania programu naprawczego oraz szczegółowego zakresu i formatu informacji zawartych w tym programie (MZ 1812);
- projekt ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (UD 213) (**Ministerstwo Zdrowia**);
- projekt rozporządzenia **Ministra Zdrowia** zmieniający rozporządzenie w sprawie kursów uprawniających do pracy na stanowisku dyspozytora medycznego i wojewódzkiego koordynatora ratownictwa medycznego oraz kursu doskonalącego dla dyspozytora medycznego (MZ 1821);
- projekt rozporządzenia **Ministra Zdrowia** zmieniającego rozporządzenie w sprawie kosztów, których wysokość nie jest zależna od parametrów wskazanych w art. 118 ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (MZ 1824);
- projekt rozporządzenia **Ministra Zdrowia** zmieniającego rozporządzenie w sprawie szczegółowego zakresu zadań wojewódzkiego koordynatora ratownictwa medycznego (MZ 1809);
- projekt rozporządzenia **Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej** w sprawie Krajowego Funduszu Szkoleniowego (Nr 75 w wykazie prac legislacyjnych Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej);
- projekt rozporządzenia **Rady Ministrów** w sprawie zasad gospodarki finansowej Funduszu Pracy (projekt umieszczony w wykazie prac legislacyjnych Rady Ministrów pod numerem RD229);
- projekty Programów Regionalnych (**Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Poznaniu**):
  - a) „Wielkopolskiego Programu Wspierania Rodziny, Systemu Pieczy Zastępczej i Adopcji na lata 2026–2030”,
  - b) „Wielkopolskiego Programu Wspierania Osób Starszych na lata 2026–2030”,
  - c) „Wielkopolskiego Programu Wspierania Osób z Ograniczoną Sprawnością na lata 2026–2030”,
  - d) „Wielkopolskiego Programu Wspierania Osób z Doświadczeniem Migracji na lata 2026–2030”,
  - e) „Wielkopolskiego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2026–2030”, w tym:
    - „Ramowego Programu Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej”,
    - „Ramowego Programu Korekcyjno-Edukacyjnego dla Osób Stosujących Przemoc Domową”,
    - „Ramowego Programu Psychologiczno-Terapeutycznego dla Osób Stosujących Przemoc Domową”.
- projekt rozporządzenia **Ministra Edukacji** zmieniającego rozporządzenie w sprawie akredytacji kształcenia ustawicznego w formach pozaszkolnych;
- projekt rozporządzenia **Ministra Edukacji** w sprawie w sprawie rozliczania dotacji celowej na dofinansowanie funkcjonowania branżowych centrów umiejętności;
- projekt rozporządzenia **Ministra Edukacji** w sprawie Sektorowej Ramy Kwalifikacji w sektorze energetyka";
- projekt rozporządzenia **Ministra Edukacji** zmieniającego rozporządzenie w sprawie sposobu opracowywania sprawozdania z wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli;
- projekt zarządzenia **Prezesa Rady Ministrów** zmieniającego zarządzenie w sprawie

Kategoria: Komisja Wspólna Rządu i Samorządu Terytorialnego

Opublikowano: wtorek, 04, listopad 2025 14:59

Anna Dąbrowska

Odśłony: 735

Międzyresortowego Zespołu do spraw uczenia się przez całe życie i Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji;

- projekt rozporządzenia **Ministra Edukacji** zmieniającego rozporządzenie w sprawie doradztwa zawodowego;
- projekt rozporządzenia **Ministra Edukacji** w sprawie wydawania orzeczeń i opinii przez zespoły orzekające działające w publicznych poradniach psychologiczno-pedagogicznych;
- projekt rozporządzenia **Ministra Finansów i Gospodarki** sprawie zmiany rozporządzenia zmieniającego rozporządzenie w sprawie szczegółowego zakresu danych zawartych w deklaracjach podatkowych i w ewidencji w zakresie podatku od towarów i usług (nr 1042);
- projekt rozporządzenia **Ministra Finansów i Gospodarki** zmieniającego rozporządzenie w sprawie zaliczenia gmin oraz miast do jednego z czterech okręgów podatkowych (WPL 1033).

KWRiST wydała **negatywną** opinię do projektu ustawy o zmianie ustawy o samorządzie województwa i innych ustaw (UD271) – ze względu na regulowanie kwestii Wojewódzkich Zespołów Koordynacji do spraw polityki umiejętności (WZK) w ustawie o samorządzie województwa oraz niezagwarantowanie samorządom województw odpowiednich środków na realizację zadania.

Najbliższe posiedzenie plenarne Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego odbędzie się **26 listopada**.